

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Büszkék lehetünk.

(—ély.) Elénk élet folyik a képviselőház folyosóján. Sokkal élénkebb, mint benne az ülésteremben, ahol bizony nem valami nivós vita folyik az appropriációs javaslat sorsáról. Azon még nem is volna csodálkozni való, hogy a munkapárt tagjai távollétükkel tündökölnék és hogy azok a kevesek, akik véletlenül benne vannak az ülésteremben, csoportokba verődve tüntetően hangosan beszélnek az ellenzéki szónokok bosszantására az elnök indolenciája mellett, az azonban már meglepő, hogy az ellenzéki padsorok is tátonganak az ürességtől.

A feliratkozott szónokokon kívül alig egy-két képviselő helyesel a kormány politikáját ostromozó politikusnak.

Nagyobb emóciót keltett a szombati ülésen Benedek János tartalmas és remek stílusban előadott beszéde, melyet a munkapártiak érthető idegességgel és folytonos közbeszólásokkal, viszont a Justh-pártiak pedig élénk helyesléssel fogadtak.

Megemlékezett többek közt a bőszi szörményiek kitűnő követe Láng Lajos és Papp József debreceni látogatásáról is. Kiemelte, hogy a munkapárt eme két korifeusa úgy hallgattak a választói jog kérdéséről, mint a csuka. Mintha ez a kérdés nem is léteznék és nem tar-

taná állandó izgalomban az egész ország közvéleményét. Ellenben annál lelkesebben fejtegették a katonai terhek felemelésében rejlő népboldogító kormánytörekvést.

Es ime, ezek az emberek mertek szaválni arról, hogy a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával megbukott Papp József dr és a diadalmas Bakonyi Samu dr kerületének választó közönsége, illetve ez a kerület és a munkapárt jegyesek, amely eljegyzésből remélhetőleg házasság jön létre. Ez azt jelentené, hogy *Bakonyi Samu dr-ral szemben* a legközelebbi munkapárti jelölt sikerrel veheti fel majd a harcot.

Mennyire tévednek ezek az urak és mindazok, akik az ő sárba ragadt szerkezetet tolni igyekeznek. A véderőreform-javaslat előcsatározásai alkalmával újból és a legteljesebb meggyőződés erejével hisszük és valljuk, hogy Bakonyi Samu dr-nál sulyra, tartalomra, alaposra és gyönyörű elveinek ideális tisztaságára nézve kifogástalanabb egyéniség nem képviselheti és nem is fogja képviselni az ország színe előtt Debrecen város második kerületét, mint Bakonyi Samu dr, ez a rendkívül képzett-szerű, puritán férfiú.

Két dolog az, ami különösen megragadta e sorok írójának figyelmét a képviselőház szombati ülésén. Az egyik az, hogy a véderőjavaslat ellen elhang-

zott összes ellenzéki érvelések nem egyebek, mint Bakonyi e tárgyban elhangzott számtalan beszédjében foglaltaknak különböző variációi. Ez egyrészt azt jelenti, hogy Bakonyi rendkívüli alapos-ságával és elméjének élességével való-sággal mesteri módon a legapróbb rész-ekre szétboncolta a katonai terhek felemelését célzó kormányjavaslatokat, kimutatta minden irányban azoknak nemzetrontó hibáit úgy, hogy azokhoz hozzátenni való alig akad, másrészt pedig világos, miszerint az egész ellenzék egyik legfényesebb eszmetermelő és legproduktívabb szellemi irányítója nem más, mint éppen Bakonyi Samu.

A második kerület méltó képviselője ott van minden áldott nap a képviselőház ülésén, ahová őt polgártársainak bizalma kiküldötte. Megfigyeli a történeteknek minden fázisát és ilyen módon mindenről a legpontosabb információ vannak.

Ugyancsak a legnagyobb figyelem-mel kíséri a debreceni eseményeket és így módon Budapesten is ott tartja kezét kerületének ütőerén, amelynek érzi és megéri minden dobbanását, tudja, hogy mi fáj, hol fáj. A bajokon pedig egész erejével, tudásával és ambíciójával segíteni igyekszik.

Kitűnik ez abból is, hogy a függetlenségi- és Kossuth-pártok ad hoc egyesítését célzó törekvésnek is Bako-

Modern mesék.

Don Juan utolsó szerelme.

Midőn Don Juan betöltötte huszadik évét, duzzadva az életerőtől és ifjuságtól, meglátogatta az ördög és reá testálta a lelkét. Az ördög ezért örök ifjuságot ígért neki és hogy szenvedélyesen fogja szeretni minden női lény, a ki közelébe fog jutni.

Harminc évet élt Don Juan a szerződés megkötése óta s miután körülbelül háromezer év volt neki szánva, tehát kezdetnek is kevés. Bárhogy tékozolt is, gazdag, fiatal és szép maradt. Erejét és gazdagságát nem tudta az élet kimeríteni. És az asszonyok szerették. A szőkék és barnák, a szenvedélyesek és a jámborok, a fiatalok és az öregek, a szépek és érzékiek, a csapongók és a hivek. De Don Juan elégedetlen volt. Üresnek, unalmasnak találta az életet. Kétségbeesve hívta ekkor az ördögöt.

A sátán megjelent.

— Végy el tőlem tetszésed szerint bármit, de teljesítsd kérésedet. Valamiről megfeledek-tem.

Az ördög kárörvendve vigyorgott, mintha csak tudta volna, miről lesz szó.

— Tehát mi a kívánságod? — tudakolta az ördög.

— Vedd el kincseimet, rövidítsd meg éveim számát, csak add, hogy szívemből szerethessek. Nem csak szeretve lenni, de szeretni is akarok. Szeretni lángolóan. Fossz meg érte, amitől akarsz.

— De hát micsoda kincsekkel rendelkezel,

az emberek reád nézve értékesek volnának? — kérdezte gúnyos mosollyal az ördög. — A lelked már az enyém.

Végy amit akarsz, de taníts meg engem szeretni.

Az ördög Don Juan selyem ágynak szélén ült és lábait a finom bársony paplannal tisztogatta.

— A lelked már az enyém, de ha visszadod a varázst, melyet rád ruháztam, hogy minden nő hódoló szerelmesed legyen, így te is szerethetsz igaz szerelemmel.

Don Juan várakozóan nyugtotta ki karját.

— Legyen, — szólt szilárd elhatározással a lovag.

Az ördög vigyorgott és körmeivel a selyem ágyneműt kaparászta.

— És azután adósom vagy néhány ezer évvel, amelyben örök ifjuság, gazdagság volt a részedre biztosítva.

— Vedd el nyomorult kutya, de haggy engem élni!

Az ördög erre elvette Don Juantól az ifjuságot, a szépséget, meg a vagyont.

Ekkor egy ifju, szép és szelid tekintetű leánykát látott meg, de az hátat fordított neki.

Don Juan szívében ismeretlen érzés támadt azután hazament, lefeküdt selyemágyába, amit nagykegyesen meghagyott neki az ördög és meg halt boldog mosollyal ajdán és az utolsó percig arra a leányra gondolt, akit szenvedélyesen és igaz szerelemmel szeretett és aki őt nem szeretette.

Mese a megneumul királyleányról.

Volt egyszer egy királykisasszony, aki egy éjszakai ijedtség következtében hirtelen megne-mult. És azóta nem hallotta senki sem beszélni. Atyja a király, hiábahívta udvarába a legnevesebb orvostanárokat, hiába alkalmaztak azok minden elképzelhető gyógy módot, a király leánya csak néma maradt. És az országban nagy volt a szomorúság.

Egyszer alkonyat táján egyedül sétált a királyi palota kertjében. — Vigyázatlanságában nagyon is közel talált menni a rácshoz, mely a kertet az utcától elválasztotta.

A kert előtt ugyanekkor egy hölgy és egy ur sétált közvetlen a rácsozat mellett.

Amint a hölgy megpillantotta a királyleányt így szólt kísérőjéhez:

— Szegény, milye nkar, hogy néma, pedig még csak huszonkét éves.

— Bocsánat, a jövő hónapban leszek tizen-nyolc, — szólott megsértett hangon a királykis-asszony, akin a leghíresebb orvostanárok sem tudtak segíteni.

Allah és a jámbor dervis.

Volt egyszer egy jámbor életű ősz dervis, aki abban a hitben élt, hogy ő Allah földi vá-lasztottja. Mikor betöltötte századik életévét, kö-zelebbi érintkezésbe akart lépni Allahval.

— Szólj hozzám, — esedezett éjszakákon keresztül.

Egyszer egy dzsin szólt le hozzá és így szólt:

nyi Samu volt a lelke a Ház folyosóján. Az ő meggyőző érvel hatottak annyira a képviselőkre, hogy ma, kedden este barátságos vacsora keretében fogják megbeszélni a két pártnak tagjai az együttes küzdelemnek és az e célból szükséges ideiglenes egyesülésnek módzatait.

Csak természetes, hogy a katonai javaslat ellen megindítandó éles ellenzéki küzdelemnek lesz a vezérszónoka és lelkesítő előharcosa.

Tisztában van ezzel mindenki itt a választókerületben is. Mulatságosan naiv hát az az erőlködés, amelyet mindenáron érdemetszerzős akarásából a debreceni munka-pártiak ki fejtenek. Ezért csak a kerület becsületének és tekintélyének érdekében kell tiltakoznunk ez ellen a tulságosan korai vagy ha tetszik egészen elkésett és erőszakos korteskedés ellen, amelynek fogamatja sohasem fog lenni.

Boldog lelkinyugalommal büszkélkedhetünk Debrecen egyik kerületének képviselőjére, Bakonyi Samu dr-ra. Főlősleges aggodalom a munkapártiaké: nagyszerűen erős és becsületes kezekre bízta a kerület választóinak többsége a kormány által könnyű koncnak remélt mandátumot.

A politikai csapda. Egész komolyan veszi a Khuen-kormány, hogy az általa elkészített csapdába a Justh-párt bele fog esni. Csak olvassuk el figyellemmel az alábbi tudósítást, mely Bécsből érkezik:

A «Politische Korrespondenz» terjedelmesebb helyzetképet közöl a magyar politikai viszonyokról, mely többek között ezt mondja:

Ami a hadügyi reformnak a Justh-párt részéről való támadását illeti, Lukács pénzügyminiszter a képviselőház pénzügyi bizottságában oly kijelentést tett, mely a legnagyobb mértékben alkalmas arra, hogy Justh Gyula obstrukciós kedve alól kihuzza a talajt. Lukács László ugyanis kijelentette, — és ezzel tulajdonképpen csak Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ismert nézetét tolmácsolta — hogy a véderőjavaslatok gyors elintézése kiküszöbölné egy összeütközési pontot az ország és a korona

között és a pártviszonyoknak újjaalakulását lehetővé tenné más alapon.

Ez az «új alap» pedig nem volna egyéb, mint amiért a Justh-párt ma a szociáldemokráciával szövetségben olyan exaltált módon harcol az országban: a választói reform. Lukács László kijelentésének helyes értelme tehát a következő: Minél tovább tolja ki a Justh-párt az obstrukció fegyvereivel a véderőreform elintézését, annál később kerül természetesen a sor a választói reformra. Meg kell várni, vajjon a Justh-párt idejekorán megérti-e ezt a célzást.

Az általános választójogért. A Justh-párt és a szociáldemokraták ma választójogi népgyűlést tartottak Erzsébetfalván. A népgyűlés szónokai Zlinszky István, Kadosa Marcel, Beck Lajos, Pfeiffer Sándor és Kunfi Zsigmond voltak. Szomjas Gyula terjesztette elő a határozati javaslatot, melyben az általános, egyenlő és titkos, községenkénti választói jogot követelte. A nagygyűlés megbizta az elnökséget, hogy a határozatot kérvény kapcsán juttassa a képviselőház elé. Egyben felkérte Beck Lajos orsz. képviselőt, hogy a kérvényt a képviselőház elé terjessze. Felhívta végül a nagygyűlés a kerület országgyűlési képviselőjét, Zlinszky Istvánt, — hogy teljes tudásával és erejével támogassa e határozatot a képviselőházban és pártjában. — Glücklich Vilma a feministák nevében oly módosítást ajánlja a határozati javaslatnak, hogy abba a nők szavazati joga is kifejezésre jusson. A nagygyűlés véget ért a Kossuth-nóta hangjai mellett. A Bécsben élő magyarok ma népgyűlést rendeztek, hogy tüntessenek a magyar választói jog reformja mellett. A budapesti szociáldemokrata párt képviselőjében Buchinger Manó titkár jelent meg. Justh Gyula pedig táviratilag üdvözölte az általános titkos választói jog mellett népgyűlésező bécsi magyarokat. A népgyűlést a Práterben tartották meg Szücs elnöki megnyitása után Buchinger Manó fejtegette nagy beszédben az általános választói jog szükségességét és rámutatott a most lezajlott osztrák választásokra, ahol a kresztényszocialistákat elsöpörte az igazi népakarat megnyilvánulása. Élesen bírálja a mai kormány reakcionárius irányját és a véderőreformot, amelyet szerinte csak egy osztrálpárlament savazhat meg. Goldmann Frigyes ezután az osztrák munkások rokonszenvéről biztosította a bécsi magyarokat.

Nyomdába tanulóknak felvételik egy fiu. Darabos-utca 7. sz.

— Allah nem beszél veled!
— Ha nem akar szólni ő az én nyelvemen, mint földi szolgája előzékeny leszek és megtanulom az ő nyelvét. Héber, görög, latin, avagy arabul?

— Allah nem beszél, Allah néma — felelt a dzsin.

— Vakmerő dzsin — szólt az öreg — Allah csak többet tud, mint én és te. Miért ne tudna Allah beszélni?

— Allah néma, neki nincs szüksége a mi néma nyelvünkre.

Hét évig gyötörte a jámbor öreget az a gondolat, hogy Allah néma, de aztán ismét erőt vett rajta a vágy, vele érintkezni.

— Hallgass meg legalább — esengett egész éjszakákon.

Ismét megjelent a dzsin és nevetve mondta:

— Allah nem hallja a te szavaidat.

— Mit tegyek hát, hogy meghallgasson? Megmérgezem ellenségeit? Feláldozzam ártatlan unokáimat?

Allah nem hall. Allah süket.

— Miért? — kérdezte a dervis kétségbeesetten.

— Allah süket, neki nincs szüksége a mi szerény hangunkra.

Erre a jámbor öreg elvesztette Allahba helyezett bizalmát. Mikor azonban zivatar pusztított a földön s az ég dübörögve dörgött, az

öreg félve bujt el és egy süketnéma fenyegető kiáltásait vélte hallani.

A próféta papucsa.

Mohamed meghalt és a hívők utódot kerestek helyébe.

Találtak is egy embert, aki azt állította, hogy a próféta koponyáját örökölte és ismeri annak minden gondolatát. Sőt még annál is többet, mint amennyi a korában van.

Erről mit se makartak tudni, kiáltották a hívők. És levágták a fejét, mely a próféta gondolataival volt megtömve.

Akadtt egy másik ember, akire a próféta kedvenc háremhölgyét és a szent övét hagyta örökölni. Ez a férfit sokat tudott mesélni Mohamed házi életéről, kedélyéről és titkos cselekedetéről. A hívők figyelmesen hallgatták. De aztán neki is levágták a fejét, elégették az övét és a hölgyet bezaárták egy moséba.

Találkozott egy harmadik is. Ez a próféta papucsait örökölte és a papucsokról 384 kötetnyi könyvet írt.

Erre kutatni kezdtek a hívők, nem örökölt-e emberük valami mist is a prófétától. — Ekkor azonban kitűnt, hogy a prófétának árnyékába se léphet, de a próféta papucsai kitűnően illenek a lábáira.

És a hívők megválasztották őt Mohamed utódjának.

Az appropriáció.

A képviselőház ülése.

Dacára a szakadó zápornak, már tíz órakor hatalmas kocsis- és autómobilábor veszi körül a képviselőházat. A munkapárt még szigoruan veszi azt a kötelezettségét, hogy neki kell a t. Ház határozatképességéről gondoskodni.

Majd elválik, meddig tart ez a buzgóság. Kabos Ferencz alelnök 10 óra 5 perckor nyitja meg az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Jelenti, hogy Vojnits Sándor, Barcsay Andor, és Fráter Loránd képviselők mandátumai végleg igazoltattak. Gróf Bethlen István elleni petíciót visszavonták. Sághy Gyula 2 havi és Pop Cs. István 6 heti szabadságot kér.

A Ház megadja.

A beérkezett kérvények és irományok bemutatása után

Lukács László pénzügyminiszter beterjeszti a Montenegroval kötendő kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot.

Tagányi Sándor beterjeszti a naplóbiráló bizottság jelentését és Pozsgay Miklósnak a naplokiigazítási kérelme tárgyában.

Napirend: Az appropriációs törvényjavaslat folytatódó tárgyalása.

Lovászy Márton: Ismerteti költségvetésünk bevétel és kiadás rovatait, amely szerint költségvetésünk végösszege meghaladja a másfélmilliárdot. Oly nagy összeg ez, hogy 10 év előtt még elgondolni sem tudtuk volna ezt az óriási emelkedést. Vizsgálva a költségvetést, aggodalommal kérde, hogy ezen költségvetés arányban áll-e az ország teherviselési képességével? Nincs-e visszahatással ez a költségvetésben feltejtett kiadási végösszeg az ország gazdasági fejlődésére? Különösen akkor, midőn ez a gazdasági erők nagy részét minden ellenszolgáltatás nélkül meríti ki, aminok következtében államháztartásunk mérlege felbilhenhet. Ez célszerű és egészséges állami szociálpolitikát követel, — olyat, amely a társadalom azon rétegeit segíti, amelyek arra leginkább rászorulnak. Az állam nálunk a legnagyobb vállalkozó minden téren, s így az állami szocializmus igen nagy eredményeket produkálhat. Utal az állami alkalmazottak nagy számára és arra, hogy ezen az uton milliók függnek a kormánytól. Már csak az ennek ellensúlyozására is szükséges az általános, titkos választói jog.

(Justh-párt eljenez.)

Elnök csenget.

Lovászy Márton: Az önkormányzati rendszert is biztosabb alapokra kell fektetni, mert ma az önkormányzat csak fikció. Támadja a kormányt és a munkapártot, amelyek összetévesztették az ország érdekeit a párt érdekeivel. Kifogásolja, hogy a budgetben nyoma sincs a segének. A dohányárak emelése is a szegény progresszivitásnak és a közteherviselés egyenlőnéposztályt sújtja. Az appropriáció is szegény kisüstösök ellen irányul, ahelyett, hogy a szeszdó felemeléséről szóló törvényt végrehajtaná. Megszámlálhatatlan milliókat dobunk oda improduktív kiadásokra, mint például a katonai kiadásokra. Nincs igazuk azoknak, akik azt mondják, hogy Magyarország aránylag sokkal kevesebbet költ hadicélokra, mint a többi nyugati államok. A magyar állam 1911-ben — 194.830 millió koronát ad katonai célokra és ha ehhez hozzászámítjuk az ötmillióra rugó katonai nyugdíjat s azt a körülbelül 50 millió koronát, amely a közös vámbevételből Magyarországra esik — akkor Magyarország 250 milliót áldoz katonai célokra. Ez az összeg pedig nincs arányban a nemzet erejével, és a zellelt megbénítja kulturális fejlődését is.

Justh Gyula: Pedig ez a fundamentuuma a nemzet jövőjének.

Lovászy Márton: Adatokat hoz fel annak bizonyítására, milyen visszamaradt kulturánk. Szomorúak ezek az adatok, amelyet minden embert arra kell, hogy buzdítsák, hogy a népjogok kiterjesztéséért küzdjön. A javaslatot nem fogadja el és csatlakozik Holló Lajos határozati javaslatához.

Ivanka Imre: A kormányt támadja a választásokért és másfél éves működésért. A koalíciós kormánynak volt a hibája, hogy nem vette

komolyan Khuen-Héderváry gróf azon fenyegetését, hogy többször is hajlandó választani. Felkiáltások jobbról: De hisz akkor csak egyszer választott! (Derűtség.)

Ivánka Imre: A kormány pedig folyton emeli az adókat, hogy új csatahajókat építhessen és a Viribus Unitist is minél előbb vízre bocsájtassa.

Förster Aurél: Mit akar Gewalt! (Derűtség.)

Ivánka Imre: A földmivelésügyi miniszter az egyetlen, aki tesz valamit a nép érdekében. Védi a zsidókat a kultuszvitában elhazott támadásokkal szemben, amely faj — úgy mond — az egyedüli, mely teljesen hozzásimult a magyarsághoz és amely az államaságot védve képviseli — azt. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Abrahám Dezső: Tiltakozik az óriási kiadások ellen, melyeket hadicélokra fordítunk, a melylyel szemben semmiféle téren rekompenciát nem kapunk és nem is kaptunk. Sőt, hogy fedezhető legyenek ezen hadügyi célokra felhasznált kiadások, emelték a dohányárúk árait, terve vették a gyufa- és petroleum monopolizálását, emelték a szeszadót, ami ismét csak a kis embert érinti és ezzel szemben az adótörvény revízióját, melyben benne lenne a progresszivitás elmulasztja. Ilyen körülmények között legalább is indokolatlanok a militarizmus céljaira szánt kiadások.

A jövő középiskolája.

Viharos tanargyűlés.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését az Akadémiában.

Nagy és fontos eszmét vetett ott fel Mikola János professzor, aki a jövő középiskolájáról tartott felolvasást. Kifejtette, hogy a növendékeket a középiskolákban közelebb kell hozni az élethez s a szürke elméletek helyett, vagy azok kívül a gyakorlati szellemet kell felébreszteni és ápolni az ifjakban. Mindenki tudja, hogy éppen a gyakorlati szellem ápolása az, ami hiányzik a középiskolákból.

Csak éppen Kármán Mór egyetemi professzor nem tudja, vagy nem akarja tudni, mert ezt az eszmét a modernség tulhajtásának monddta. — Ez a kijelentés nagy vihart támasztott.

A modern gondolkozásu professzorok éles hangon keltek ki Kármán vaskalaposága ellen, mely az új idők követelményei elől el akar zárkózni és végül is Mikola mellett foglalt állást a többség.

A gyűlésről az alábbiakban számolunk be:

Több mint ötszáz középiskolai tanár jelenlétében kezdődött meg vasárnap reggel a Magyar Tudományos Akadémia heti ülés termében az Országos Középiskolai Tanáregyesület két napra terjedő XLV. évi rendes közgyűlése. Az akadémia zsúfolásig megtelt termében jelen volt a középiskola tanárság színe-java, a miniszterek, a hatóságok és a felekezeti tanáregyesületek képviselői.

Négyessy László mondotta a megnyitóbeszédet.

Az elnöki megnyitó.

Jelentős és emlékezetes volt ez az esztendő nemcsak azért, mert a tanárság egy nagy válság izgalmain ment keresztül, amely válság során kockán forogtak leglényegesebb és intézményesebb szerzett jogaink és évtizedek küzdelmeivel kivívott vívmányaink; s nemcsak azért, mert a tanárság példátlan izgalmai közepette példás önuralmának és egyetértésének adta jelét, hanem azért is, mert ennek az esztendőnek azt hiszem, határjelölő eredményei vannak.

Még fontos és lényeges részletek vannak hátra. Még az 1912. évi költségvetés tárgyalásainak keretében fog eldőlni a mindenkori létszám megharmadolásának az igazgatók külön számításának kérdése; hátra van a VI. fizetési osztályba kinevezett igazgatók korpótlékának, a gyakorló iskolai tanárok és a főigazgatók, valamint a tornatanítók helyzetének szabályozása, a helyettes tanárok ügye.

De a státuszrendezés hátralevő részleteire nézve küzdelmeink sokkal előnyösebb feltételek közt folynak, mint a már eldölt legfőbb kérdésekre nézve folytak. Ami a feltételek közt a legfőbb, azaz hogy, igazainkról nem kell többé saját miniszterünket meggyőznünk, miniszterünk teljesen megértett bennünket, velünk érez s a küzdelem súlyát magára vállalta. Szeretettel legyünk egymáshoz és becsljük egymásban a kartársat.

En ezzel a kartársi meleg szeretettel és nagybecsüléssel üdvözlöm itt minden kartársamat.

Az előadások.

A közgyűlés tagjai lelkesen megjelentek az elnököt és hosszas tapsot tüntettek személye mellett.

Kölsönös üdvözlések után az első előadó Mikola János (Budapest) volt, aki «A jövő közép iskolája» címen érkezett. Az előadó szükségesnek tartja, hogy a magyar tanárság a jövő középiskolájának problémájával foglalkozzék. — Erre szorítják a külföldi reformmozgalmak, de ezt kell tenni a honi viszonyok miatt is. Nálunk a tantervnek igen nagy fontosságot tulajdonítanak és minden javítást a tanterv megváltoztatásával vélnék elintézhetőnek. Ez helytelen felfogás, mert a tanterv lényegtelen szerepet játszik — a módszer és a képzés egész szellemét kell megváltoztatni.

Apriori fogalmak és abszolút érték tudomány. A tanulót úgy kell vezetni, hogy benne az absztrakt fogalmak a külső tények hatása alatt önként fejlődjenek ki. Evégből be kell hozni a dolgozó iskolát. A külföldi példákra hivatkozva kívánja az előadó, hogy az új középiskolai típusok felállításával foglalkozzunk.

Szükségesnek tartja, hogy a középiskolai tanárnak nagyobb szabadság engedélyeztessék és hogy individuális tulajdonságú iskolák gyakorlatias irányban fejlődjenek ki. Kívánja, hogy a gyakorlatiasság nemes idealizmussal párosuljon. A sok speciális érdek mellett a döntő érdek a nemzet fennmaradásának és virágzásának érdeke legyen.

A magyar tanárság a napi áramlatokon felülemelkedve foglalkozzék a jövő középiskolájának kérdésével, a tanári körök ülésein a közgyűlés vitatkozzék efelett és azután lépjen a közvélemény elé. Ilyen irányban indítványt is nyújtott be.

Az előadáshoz hozzászóltak: Kármán Mór, aki zajos tüntetések között helytelenítette az új iskolát és a régi mellett foglalt állást. Beszéltek még Vujsz István, Gulyás István, Négyessy László, Waldaphel János Papp Illés és Thott Rezső.

A közgyűlés az indítvány értelmében határozott.

A második előadó dr Imre Sándor volt, aki «Pedagogia és politika» című előadásában a Pkövetkező tetteket állította fel: A pedagogia és politika elméletében és gyakorlatban kényszerítő erővel egymáshoz vezet. Ezért a tanítótól a politikával való foglalkozás jogát elvitatni nem lehet. — mert ez káros lenne. A nevelésnek nem engedi meg a feladata, hogy egyik vagy másik párt politikáját szolgálja. A párt-embert a párt érdeke vezeti, nevelést csupán az eszmének szabad irányítani. A harmadik előadó dr Fest Sándor (Brassó) volt, aki az Egyesült-Államok középiskoláit ismertette. Dr Bezedek József (Nagyvárad) ismertette a japán iskolákat és összehasonlította az amerikai iskolákkal.

Khuen a királynál.

Utolsó audencia Kainzban.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök tegnap délelőtt tíz órakor dr Bárcsy István titkárával kísérve Lainzba utazott. A király ott audiencián fogadta.

Ez a kihallgatás — az utolsó a királynak ischli utazása előtt — ötnegyed óráig tartott. A miniszterelnök a véderőreform és a különböző pártok állásfoglalásáról tett jelentést a királynak.

Az audiencia után a miniszterelnök Schönbrunnba hajtatott, ahol Aerenthal közös külügyminisztert látogatta meg s nála költötte el villás reggelijét. Délután tért vissza a miniszterel-

nök a Bankgassen levő Magyar Házba, ahol csakhamar megjelent nála Burián István báró közös pénzügyminiszter, akivel a véderőreformról és a választói jog kérdéseiről tanácskozott hosszabb ideig.

Khuen-Héderváry grófnak eredetileg az volt hogy még vasárnap visszatér Budapestre. Ezt a szándékát azonban megmásította s a mai napot még mindenesetre az osztrák miniszterelnökkel, annak lainzi kihallgatása után, értekeztek. Ez lesz a két miniszterelnök első találkozása. Gautsh báró kinevezése óta, mert az osztrák miniszterelnök hivatalbalépését a magyar kormány csak táviratban tudatta.

A király, hir szerint, már csak pár napig marad a lainzi Hermes-villában s legközelebb az ischli kastélyba költözik.

Előreláthatólag kedden délután 4 órakor utazik el Lainzból a király Ischbe. Az osztrák Reicsrath megnyitása alkalmából néhány napra visszatér az osztrák fővárosba és maga fogja felolvasni a Reicsratot megnyitó trónbeszédet. A megnyitás után újból Ischbe utazik. A Hermes-villában eltöltött négy hét igen kedvező hatással volt a királyra. Hurutos bantalmiból teljesen kigyógyult s a kedvező időjárás mellet nagyobb sétákat tesz a kastély környékén.

Tiltakozás a katonai javaslatok ellen.

A szociáldemokrata párt népgyűlése.

A debreceni szociáldemokrata párt vasárnap délután népgyűlést tartott a nagyerdőn. A népgyűlés napirendjén a legaktuálisabb politikai kérdés szerepelt és pedig: tiltakozás a katonai javaslatok ellen.

Két lelkes népszónok, Bokányi Dezső és Rádi Sándor utaztak le erre a népgyűlésre Budapestről, hogy az ezekre menő debreceni munkás nép előtt kifejtse a kormány új nemzetellenes merényletét, amelyből súlyos terhek szakadnak az országra.

A népgyűlés tüntető felvonulással kezdődött. Lelkes óvációkban részesítették a népszónokokat s a vasutttól a Piac-utcán, Péterfián keresztül a Nagyerdőre vonult a több ezerre menő munkássereg.

A népgyűlésre a pártvezetőség meghívta a város mindhárom országos képviselőjét, akik azonban akadályoztatásuk miatt nem jelenhettek meg.

Handler Gyula elnök jelentette be ezen körülményt a népgyűlésnek s felolvasta a következő táviratokat:

Igen tisztelt pártvezetőség!

A folyó évi július 3-i népgyűlésre szóló meghívó levelet minthogy időközben Budapestről Aradra utaztam, Budapestről küldték utánam, csak ma jutott kezemhez. Sajnálattal kell tudatnom, hogy miután a homokkerti jubileumi ünnepélyre már előzőleg eljártam, a népgyűlése nem jelenem nem lehet, Remélem azonban hogy a véderő-javaslat elleni tiltakozás és az általános egyenlő titkos választói jog haladéktalan megalkotása érdekében lesz alkalmunk közös célért együtt dolgozni, addig is jelezni kívánom, hogy aránkjövő héten ily értelemben az országgyűlésen is fel fogok szólalni. A párt elnökséget és a népgyűlést a nagy és nehéz küzdelemben és alkalomból melegen üdvözölöm. Vag yoköszinte és igaz munkástársuk

Dr Tüdős János

Debrecen sz. város I. ker. orsz. képviselője.

Bakonyi Samu a következő táviratot intézte a párt elnökséghez:

Végtelen sajnálatomra közbejött elháríthatatlan akadályok miatt nem mehetek le holnap népgyűlésre, melynek minél fényesebb sikert kívánok. A katonai javaslatok ellen valamint az általános egyenlőtitkos szavazati jogért folytatott harcban bajtársak vagyunk, mint ilyen kérem sziveskedjenek mentségemet és meleg üdvözlémet tolmácsolni.

Láng Lajos távirata így hangzik:

Becsés meghívásukat, mint szives figyelmet

köszönettel vettem — a mai népgyűlésen mind azáltal nagy sajnálattal nem vehetek részt, — minthogy köztünk a fenforgó kérdésekre nézve a vélemények nem egyezők.

Ezután Rádi Sándor a véderő-reformban lefektetett súlyos terhekről beszélt lendülettel. Kifejtette azt a határtalanul nagy terheket, a melyek a népre hármlanak a javaslatokkal.

Majd Bokányi Dezső fegyelmzett pompás beszéddel mutatta ki, hogy mennyire hazudik és mit akar ez a kormány, hogy mennyire húzódik az általános választói jog reformjának megalkotásától.

Támadta Tisza Istvánt, aki rossz szelleme a Héderváry-kabinetnek. Hadi hajókat épített az osztrák császár, de a nép nem tud megélni.

A beszédet a közbejött zivatar megzavarta, de a nép az eső dacára is kitartással hallgatta a szónokot míg mondani valóját befejezi.

Debreceni gazdák napja.

Lódiázás a Hortobágyon.

A debreceni gazdasági egyesület tegnap tartotta meg a szokásos lódiázását a Hortobágyon.

A lódiázás iránt, mint rendesen, most is nagyon élénk érdeklődés mutatkozott. Felvonultatták Debrecen legelőkelőbb gazdái a díjazásra szánt lovaikat, csikóikat, melyeket a zsűri jutalomban részesített. A debreceni gazdasági egyesület részéről jelen voltak: Rickl Antal elnök, Hufliész Kázmér lótenyésztés bizottsági elnök, Rác Lajos titkár, továbbá Polgári Bálint és Szentessi János al-elnökök, a bíráló bizottság tagjai, végül a Hajdumegyei gazdasági egyesület részéről Gass Gyula titkár, a gazdasági akadémia képviselőjében dr. Rác Mihály tanár. Érdekes megemlíteni, hogy a lódiázást végig nézte Némethy Károly és Ottlik Iván földmívelési államtitkár is, akik tegnap tudvalevően a Hortobágyon voltak.

A jutalomkiosztás eredménye a következő volt:

I. csoport. Csikóval elővezetett anyakancák. Bemutattak 28 darabot.

Első díjat nyert 10 darab 10 K aranyat Balogh Mihály, 2. díjat 6 darab arany, Balogh János, 3. díjat 5 darab arany Polgári Bálint, 4. díjat 4 darab arany Balogh Péter, 5. díjat 2 darab arany Polgári József, 6, 7, 8, 9, 10 díj 1—1 darab aranyat nyertek Balogh József, Nagy Sándor, Vásári András, Jóna János és Jóna István.]

II. csoport. 3 éves kanca csikók. Elővezettek 16 darabot.

Első díj Debrecen városáé.

A 10 aranyból a tanács 8 darabot viszaadott az egyesületnek. 2 díj 5 arany, nyerte Balogh József. 3 díj 5 arany, nyerte Balogh János, 3 díj 4 arany, nyerte Hidvéger József, 4 díj Vásári András, 5 díj Jóna János, 6 díj Balogh Péter, 8, 9, 10 díjat nem adták ki.

III. csoport. 2 éves kanca csikók jutalmazása. Első Zöld László. A 2 és 3 díj nem adatott ki. A 4 díjat Balogh Sándor, 5 díjat Jeny Miklós. 6 díjat Polgári József nyerte.

IV. csoport. 1 éves kanca csikók jutalmazása. Elővezettek 11 darabot.

Első díjat nyert Nagy Sándor mátai biztos. 2 díjat pedig Balogh Mihály.

V. csoport. 1 éves mén csikók díjazására nem volt alkalom, mert nem vezettek elő állatokat.

Délben a csárdában közebed volt, amelyen igen számosan vettek részt.

A Homokkert jubileuma.

Ünnepélyes megemlékezés.

A homokkert lakossága a kert fennállásának 250 éves jubileumát impozáns módon ünnepelte meg vasárnap.

Az ünnepi szin meglátszott az egész kerten. A két főbejáraton hatalmas diszkapuk állottak 1661—1911 felirással nemzeti címekkel felszítve. A házak, kerítések fellobogózza. A fő uton pedig hatalmas mintegy 40 méter hosszú sátor volt felállítva, mellette több kisebb sátor a nyüzsgő-mozgó ember csoportok, díszben ki vezényelt városi rendőrök: méltó keretet adták a benne lefolyó ünnepségeknek.

Reggel 9 órakor két mozsár ágyú lövése jelezte a program kezdetét. Ezután megszólalt a cigány zenekar és fel-alá járva a dülöuta kon muzsikált.

Kilenc órakor tartott istentiszteleten színelőt megtelelt közönséggel a hatalmas sátor. Sokan voltak odakivül a városból is.

Megjelentek itt valamint a következő díszgyűlésen: Nt. Jánosi Zoltán lelkész, Harsányi Gusztáv kassai táblabíró, dr. Tüdös JEános or. gyűlési képviselő, dr. Révi Nándor, dr. Peczkó Ernő, dr. Nyiri Ernő, városi bizottsági tagok. Dr. Bakonyi Samu Debrecen második kerületének országgyűlési képviselője, pedig táviratilag üdvözölte a jubiláló homokkerti lakosságot. A harmadik kerület — hová a Homokkert is tartozik — kegyelmes képviselője még ennyire sem méltatta az ő hü választóit.

Az istentiszteleten Jánosi Zoltán lendületes és hatalmas szárnyalású beszédet mondott, mely a hallgatóságot meghatotta.

Ez után diszkozgyűlés tartott.

A gyűlést Deák Ferenc birtokossági elnök nyitotta meg. Megnyitójában megemlékezvén a kert multjáról, élénk színekkel ecsetelte a szabad lakásért folytatott küzdelmet a homokkerti lakosságnak.

Utána Balla Ödönne urhölgy szavalta el igen szépen Szávay Gyulának a Homokkert jubileumára írt prológot.

Harsányi Gusztáv táblabíró díszelnök hazafias érzéstől áthatott történelmi emlékbeszédet mondott. Beszédében visszapillantást vetve hazánk multjára, a Homokkert jelentőségét méltatta. Végül átnyújtotta a birtokosság vezetőségének Kassáról, Rákóczi sirjáról szedett virágokból font koszorút, megőrzés végett.

Kövér Gyula a Homokkert történetéről tartott előadást.

Aztán dr. Tüdös János beszélt közkívánatra. Majd Harsányi Gusztáv indítványozta, hogy az elhangzott ünnepi beszédek nyomassanak ki és a jövedelme a templom-alapra fordíttassék. Elfogadták.

Délután folyt le a népnepély óriási közönség jelenlétében. Volt zsákbaftás, pózamaszás, stb. Ezt azonban megzavarta a közbejött zápor eső.

Este kabareval egybekötött táncmultság volt. Mind a népnepély, mind a táncmultság, a legnagyobb rendben folyt le és nem történt semmi incidens.

Közöljük a jelenvolt hölgyek névsorát, a mennyiben összelehetet állítani.

Asszonyok: Balla Ödönne, Szabó Györgyné, Eles Elemérné (Szatmár), Sipos Istvánné, Balogh Józsefné, Kiss Sándorné, Kovács Gyuláné, Giskovics Kálmánné, Szatmáry Józsefné, ifj. Szalontai Józsefné, Balla Albertné, Eles SFándorné Czifra Kálmánné, Madarassy Gyuláné, Matusek Gyuláné, Bán Antalné, Dianiska Agostonné, Me gyeri Károlyné, Szacsvai Jánosné, özv. Tóth Imréné, özv. Fogarassy Imréné, Kapusi Istvánné, ifj. Szabó Józsefné, Harsányi Jánosné, Bujdosó Ferenczné, Topics Ignáczné, Budai Imréné, — Bartha Mihályné, Böszörményi Sándorné, Patay Józsefné, Vaschmann Manóné, Sivó Imréné, Almási Imréné, Bör Istvánné sipeki Balázs Sándorné, özv. Kovács Péterné, ifj. Kozma Andrásné, Traján Ferenczné, Erdős Györgyné, Eles Sándorné, Erdei Józsefné, Merzsák Gyuláné, Pávai Györgyné, Safranek Venczelné, Czudor Józsefné, özv. Sütő Sándorné, Török Lászlóné, Sipos Andrásné, Placskó Lázárné, Nagy Istvánné, Kopjári Károlyné, Neviczki Jánosné, Deák Fe-

renczné, Szabó Gyuláné, özv. Szücs Jánosné, Fábán Istvánné, Hubai Györgyné, Szász Sámuelné, Tökés Lajosné, Tökés Istvánné, Pajtás Istvánné, Lukács Mihályné, Fésüs Istvánné, Kapusi Mihályné, Derecskei Károlyné, Sallai Józsefné, Arany Pálné, özv. Nagy Károlyné, özv. Kiss Miklósné, Molnár Sándorné, Csányi Ferencné, Sarkadi Ferenczné, Kovács Gáborné, — Cseresznyés Istvánné, id. Csikós Lajosné, Mátyás Antalné, Vámos Jenőné, Fejes Józsefné, Dézsi Jánosné, Böszörményi Mihályné, Bancsi Józsefné, Oláh Mihályné, Monori Sándorné, Sóvágó Józsefné, Kárpóli Péterné, Szöllősi Istvánné, özv. Gellért Jánosné, Kiss Mihályné, özv. Papp Andrásné, Nagy Józsefné, Korompái Gyuláné stb.

Leányok: Budaházi Gabi, Teleki Etel, Torcos Erzsike, Neviczki Icza, Kiss nővérek, Kiss Eszti, Madarász Rózsika, Tóth Juliska, Fogarasi Juliska, Pávai nővérek, Harsányi Zsazsa, Papp nővérek, Kisler Ilonka, Almási Rózsika, Vaschmann nővérek, Sivó Maiska, Bör nővérek, Bujdosó nővérek, Safranek Ilonka, Farkas Eszti, Traján Ida, Erdős Giza, Erdős Anna, Vértesi Margitka, Szabó Eszti, Eles nővérek, Dombos Ilonka, Mersák Irénke, Tóth Irénke, Sütő nővérek, Sipos Rózsika, Kiss Eszti, — Pajtás nővérek, Lukács Juliska, Kapusi Zsuzsika, Arany Erzsike, Illés Erzsike, Kun Mariska, Gyarmati nővérek, Nagy Eszti, Molnár Margitka, Bauer Mariska, Csányi Mariska, Faragó nővérek, Berdi Zsófia, Mátyás Juliska, Baros nővérek, Fejes Eszti, Dézsi Eszti, Kis Eszti, Székely Juliska, Kárpóli Giza, Szöllősi Eszti, Nagy Rózsika, Nagy Juliska stb. stb.

Riadó lakás.

Háromszoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló

modern utcai lakás

villanyvilágítás és vízvezetékkel ellátva,

november 1-sejére kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

A temesvári botrány.

Lamberg Dezső hitoktató, aki a zárdai iskolában tizenkét leányt megfertőzött, még mindig szabadlábon van. A temesvári rendőrség mindössze őrizteti a káplánt, az ügyesség a vizsgálati indítványon dolgozik, közbe mulik az idő és a szerencsétlen áldozatokat hivatalos orvos máig sem vizsgálta meg. Pedig rendkívül fontos, hogy a külső erőszak nyomai a sok elvesztegetett idő alatt el ne muljanak és a megtevédt bűnös ember ne menekülhessen méltó büntetése elől. Egyáltalán rendőrségés bíróság oly lanyhán kezeli az ügyet, mintha csak váltig azt erősítgetné, hogy ugyanis csak szegény emberek, munkások kisleányai voltak az áldozatok.

Lamberg Dezső káplán nyilatkozatot tett közzé egy temesvári lapban, amely nyilatkozatban sajtópör megindítását helyezi kilátásba. — Egyetlen szóval azonban nem védekezik, nem említi és nem tagadja, hogy az erőszakot elkövette. Munkatársunknak alkalmá volt vele beszélgetni. A magas, sovány, degenerált arcu ember — harminc éves lehet — rettentő izgalomban remegésben mindössze azt mondta, hogy most, érthető is, semmiről sem nyilatkozik. Ha eldül a vizsgálat... de addig semmit nem Hmond.

Imhoff Hilda, akinek szülei az első feljelentést tették, beteg és orvosilag kezelik. — Munkatársunk előtt elmondta, hogy négyszer ci-

tálta maga elé a bitoktató ur és egy hintaszékben ültette ölébe.

A többi áldozat szülei ma jártak a rendőrségen, hogy kieroszakálják, hogy leányaikat hatósági orvos vizsgálja meg.

Titkok egy öngyilkosság körül.

Mi történt a szobában?

Földesről jelentés érkezett tegnap a kir. ügyészséghez, hogy ott halva találták özvegy Gál Mihálynét, egy vagyonos asszonyt. Az öngyilkosság körülményeiről az előjáróság jelentése alapján az ügyészség vizsgálatot rendelt, melynek az a szenzációs eredménye lett, hogy valószínű, hogy Gál Mihályné halálát bűnös kéz okozta.

Az esetről tudósításunk a következő:

Özvegy Gál Mihálynét felakasztva találtak egy besötétített szobában. A vizsgálat szerint Gál Mihályné halála igen gyanús, mert oka nem volt meghalni.

A körülmények azt bizonyítják, hogy az özvegy asszony nem önszántából vetett véget életének.

A dolog úgy áll, hogy Gálnét az egyik szobája gerendáján felakasztva találták. Mikor levágták, a kötélről a holttestet, akkor látták, hogy Gálné nyakán fojtogatás nyoma van s alkalmasint már holtan tette rá a gyilkos a kötélre, hogy szörnyű bűnétől a hatóságok figyelmét elterelje.

Az ügyészség Gálné felboncolását is elrendelte s tegnap délelőtt Tóby István vizsgálóbíró és Horváth Artur törvényszéki orvos Földesre utaztak. A boncolás minden esetre meg fogja állapítani, hogy mi történt.

A csendőrség is nyomoz a titkosztos ügyben. Gálnénak van egy fia, ifj. Gál Mihály, akivel igen rossz viszonyban volt, mert a fiu dologkerülő korcsmás életet élt. Ez nem tetszett Gálnénak s mindennap leszidta a fiát renyhe életmódja miatt.

Az öngyilkosságot ifj. Gál Mihály jelentette a községi előjáróságnak s oly gyanúsán viselkedett, hogy a kihallgatását nyomban el kellett rendelni.

A fiu össze-vissza beszélt s így még egész bizonyosan nincs megállapítva, hogy gyilkosságról lehet-e szó.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **A király.** Bécsből táviratozzák: A király már a legközelebbi napokban befejezi lajnzi seourját és nyári tartózkodásra az ischli kastélyba megy. Az eddigi rendelkezések szerint a felség kedden délután 4 órakor érkezik Ischibe. Az osztrák Reichsrath megnyitása alkalmával megszakítja ischli tartózkodását és Bécsbe utazik, hol maga fogja felolvasni a Reichsrathot megnyitó beszédét, majd azután visszatér Ischibe. A Hermesvillában eltöltött négy hét igen kedvező hatással volli a király állapotára.

— **A szatmári béke emléke.** Szatmárról jelentik: A szatmári béke emlékének megörökítésére Szatmár szab. kir. város közönsége díszes emléktáblát készíttetett és azt a

békekötés színhelyén bázó Vécsey Deák-téri házának homlokzatába illesztette. A leleplezési ünnepélyt vasárnap a szatmári Kölcseykör rendezte. A megnyitó beszédet dr. Fecstel János, a Kölcsey-ör alelnöke mondta, míg az ünnepi beszédet Bagóssy Bertalan főgimnáziumi tanár mondta, ki megemlékezett arról is, hogy a békekötés helyét Ferenczy János régi szatmári lapszerkesztő ledezte fel. A leleplezés után a Pannónia-szálló disztermében báró Vécsey László fényes ebédet adott, melyen a vármegye és a város színe-java megjelent.

— **A kitarított rendőr.** Néhány héttel ezelőtt érdekes családi tragédia történt Ujpesten. Egy kunszentmártoni községi rendőrnek, Emödi Istvánnak a felesége megszökött az urától, mert az vele tartatta ki magát. A rendőr minden keresetét elszedte az asszonynak s ha ez nem tudott elég pénzt adni, megverte. Az asszony Ujpestre szökött s itt egy gyárban kapott munkát. Ez ura utána jött s erőszakkal haza akarta vinni. Emödiné erre a ládafiókból egy revolvert vejt elő s háromszor rálőtt az urára, aki holtan esett össze. A nőt letartóztatták s beszállították a pestvidéki ügyészség fogházába. Neuberger vizsgálóbíró Emödiné ellen elrendelte a vizsgálatot s a vizsgálati fogságot.

— **Öngyilkos gyermek.** Balmazújvárosról jelentik a következő megrázó esetet: Lajter Lajos 13 éves iskolás fiu tegnap künn sétált a balmazújvárosi állomás körül, amikor a debreceni vonat érkezik. Lajter Lajos a vágányok közé ment s amikor a vonat már csak pár méternyire volt tőle, neki szaladt a mozdony. A vonatot megállítani nem lehetett, mert teljes gőzzel haladt s így történt, hogy a gép Lajter Lajost halálra gázolta. Eleinte azt hitték, hogy szerencsétlenség történt, de a szemtanúk azt állítják, hogy Lajter öngyilkossági szándékkal vetette magát a mozdony alá. Holttestét darabokban szedték ki a kerekek alól.

— **Bércsai autómobilok.** Rostás István főkapitány 5 bércsai autómobil üzemére adott engedélyt egy vállalkozónak. Az autómobilokat a közönség máától kezdve használhatja. A rendőrség a díjakat az első negyedórára 2 korona, a további negyedórára 1 korona díjban állapította meg. A várakozási idő is ugyanennyit számít. Ezek az árak csak a város területére értenek. A városon kívül a díjazás szabad egyezkedés tárgya. A kellemtelenségek elkerülése céljából figyelmezteti a közönséget a rendőrség, hogy az autómobilok igénybe vételénél mindig nézze meg az elinduláskor az óráját s így az ut befejezésével illetve a fizetésnél nem lehetnek differenciák. Az autómobilok állomáshelye a Bika-szálló előtti tér.

— **Szerencsétlenség az állomáson.** A vasuti állomáson vasárnap délelben csaknem halálos katasztrófa történt. Mile Lajos 29 éves vasuti altiszt a vágányokon akart átkelni és nem vette észre, hogy a hetedik sín páron egy tolató mozdony közeledik feléje. A gép Mile Lajost elütötte. Mintegy 20 méternyi méternyi uton vonszolta magával a mozdony Milét, aki nagyon súlyosan megsebesült. Az esetről értesítették a mentőket, akik kivonultak és bevitték a kórházba.

— **Hunyv. orvos.** Hosszas, heteken át tartó kínos betegség után meghalt a debreceni orvosi karnak egyik tisztelt és derék tagja, Hütter Károly dr. Az elhunyt orvos városszerte nagy népszerűségnek örvendett. Mindenütt bicskülték, szerették nemcsak kiváló képzettsége, hanem jeles egyéni tulajdonai miatt is. Hütter Károly 46 éves volt. Vasárnap délelőtt halt meg s elhunytá őszinte részvételei keltet a városban. Temetése ma délelőtt lesz a Hatvan-utcai gyászháztól.

— **Személyi hír.** A napokban utazott a világszép Herrenchinser melletti Prinze nyaralni Lőfkovits muzeumigazgató családjával.

— **Gödörbe fult fia.** Hajdudorogon vasárnap Nyalka Sándor 8 éves fiu a melegben több társával fürödni ment a Dorog határában lévő vályogos földekre. Itt nagy kubikgödörök vannak, amelyekben a víz néhol másfél méteres is. A fiuk vígan lubickoltak a langyos, pocsolyás vízben. Egyszerre Nyalka Sándor elmerült. Egy mély gödörbe lépett s a víz elborította. Társai csak percek múlva vették észre a szerencsétlenséget, de akkor már nem lehetett segíteni, mert Nyalka Sándor megfuit a vízben. Órák múlva találták meg holttestét a gödörben, amelyet kiemelték a mélységből.

— **Rázuhant a boltredőny.** A Szentanna-utcán a melegtől elterpedve járkált vasárnap Tóth Jánosné fiatal tanyasi asszony. Mikor már menni nem tudott, leült az 55. szám alatt levő bolt lépcsőjére. Amint ott pihent, jött egy kereskedősegéd és lehuzta az üzlet redőnyét, amely leszakadt és Tóthné fejére zuhant. Az asszony súlyosan megsérült a fején. A mentők kötözték be sebeit.

— **Öngyilkosságok a vidéken.** Vasárnap két öngyilkosság is történt a vidéken, melyről a debreceni kir. ügyészséghez jelentés érkezett. Derecskén történt az egyik eset, ahol Szabó Gerzson lett öngyilkos. Valamikor jó viszonyok között élt. Volt vagyona, pénze, de bizony mind eluszott a nőre és cigányra. Szabó Gerzson egy napon arra ébredt fel, hogy semmije nincsen. Ekkor aztán züllésnek indult. Folyton ivott, részegeskedett, míg végre megundorodott az élettől. Tegnap a község határában egy fára kötelet erősített, arra felakasztotta magát, holttestét a szél meglobázta a levegőben, amikor az akasztott embert a járó-kelők észrevették. A község temettette el a falu részegét. — A másik életunt Papp Andrásné, egy 81 éves agg nő. Mindenkitől elhagyatva tengette napjait. Csak abból élt, amit a jó szívű emberek juttattak neki. Utóbb betegeskedett is a magas koru asszony. Tegnap igen rosszul érezte magát s elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tervét végre is hajtotta. Egy kötél szabadította meg az élet súlyos terhétől. Reggel találtak rá holtan a lakásán. Az ügyészség megengedte, hogy eltemessék Pappné, aki levelet hagyott hátra, melyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz.

— **Véresre vert koldus.** A Homokkert jól ismerte Pál János öreg világtalan koldus, akit tegnap vérbefagyva találtak az utszéken. Az öreg előadta, hogy több ember megröhanta, botokkal véresre verte. Hogy kik voltak a támadók, nem tudja. A mentők szedték fel az utról a szerencsétlent s a kórházba szállították.

— **Arany Bika Mulató.** Aalbach Szász Ilona Jolomy és Charli és még 6 új elsőrangú attrakció. Előadás kezdete 9 órakor.

„Hasznosítják“ a Hortobágyot.

Miniszteri kiküldöttek Debreczenben.

Mint a mániakusok a rögeszméjüket, éppugy hajtogatják bizonyos körök a Hortobágy «hasznosításának» kérdését. Határozatlan, intézkednek, mintha a Hortobágy minden ügyébe nem volna beleszólása a szerzett jogok védelme alatt álló polgárok összeségének.

Legujabban öntözőcsatornát akarnak létesíteni a Hortobágyon, de nem mondják meg, mi célból, kinek az érdekében akarják sárba dobni

a horribilis költséget. Vagy ha mégis használhat valamelyest az a csatorna, akkor milyen lesz a hasznosítás iránya és ki, vagy kik főlezik majd le a minden irányban megterhelt polgárok költségén létesítendő mű esetleges hasznát.

Mindezt abból az alkalomból írjuk, hogy Ottlik István földmivelésügyi és Némethy Károly belügyi államtitkárok vasárnap reggel Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, dr. Rakovszky György és Szinnyay D. Ti hamér miniszteri tanácsosok, továbbá Gauger László és Kimai Géza miniszteri osztálytanácsosok és Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok kíséretében vasárnap reggel automobilon a Hortobágyra utaztak ki, a helyszínén letárgyalni a Hortobágyon létesítendő öntözőcsatorna ügyét.

Volt persze eszem-iszom, szónoklatok és a hortobágyi nevezetességek megtekintése, aztán megvizsgálták a csatorna helyéül kijelölt 3000 hold kiterjedésű Csunya-fölldet, amelyet ingyen akarnak átengedni a csatorna céljaira.

Elmentek egészen a Tiszáig és a Tilaj zsilipnél jegyzőkönyvet vettek fel a tárgyalások eredményéről. Az egyik államtitkár kijelentette, hogy egészen rövidesen hozzálátnak a csatorna elkészítéséhez.

Tegnap reggel utazott csak vissza Budapestre a debreczeniek boldogítására kiküldött társaság.

TÁVIRATOK.

Háborus konfliktus.

Franciaország és Németország.

A marokói tüzfészekben, ahol a lángok eddig csak lappangtak, veszedelmes erupció történt. A lángok kicsaptak és igen gyorsan elharpózhatnak, ha erőlyes kezek a tüzvészt nem lokalizálják. Az történt ugyanis, hogy Németország «Panther» nevű hadihajóját Agadirba, Marokkó kikötőjébe küldte és ez a tény természetesen az egész világon kínos feltűnést keltett. A német külügyi hivatal félhivatalosa, sőt báró Schoen párisi nagykövete is siettek kijelenteni, hogy ez az akció csak német kereskedők védelme szempontjából vált szükségessé. De a nagyhatalmak tisztában vannak azzal, hogy ez a magyarázat csak leplezése a tulajdonképeni ürügynek, amely nem más, minthogy Németország felhasználta az alkalmat, hogy Marokkó ügyeibe beavatkozhassék.

A tegnapi nap folyamán még inkább kiélesedett a helyzet. Kitudódott, hogy Németország nem elégedett meg azzal, hogy a «Panther» hadihajót Agadirba küldje, hanem egyúttal egy ötszáz főből álló csapatot is partra szállított amelyet még hétezer katona fog követni. Ez a hír természetesen óriási riadalmat keltett a kontinensen, annál is inkább, mert a párisi külügyminisztériumból kiszivárgó hírek szerint pro-

vokációnak minősíti Franciaország émetország lépését. A nagyhatalmak mindent elkövetnek, hogy a konfliktust, amennyiben még lehetséges, az európai béke érdekében elsimítsák. Bécsben egyelőre nyugodtan nézik a helyzetet, bár a monarchia külképviselete nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a német kormánytól közbevesse magát, amit a többi nagyhatalmak is megtettek.

A helyzet a két amugy is ellenséges nagyhatalom között oly feszült, hogy nagyon könnyen az európai békével fogunk ráfizetni a jó ideig ártatlan természetűnek tartott marokkói bonyodalomra.

A kolera Oroszországban.

Velence, július 3. A magyar képviselőházban az olaszországi kolera eltussolására vonatkozó interpellációs vita a legnagyobb feltűnést keltette egész Olaszországban. Okot adott titkos és legtitkosabb konferenciákra, amelyeknek keretében a régi magyarellenes szellem valóságos orgiákat ült.

Persze, ha a kolerát konferenciákkal meg lehetne szüntetni, akkor Velencében már rég nem volna kolera. A polgármester egy régi doge-család sarja, éjjel nappal üléseket tart, amelyekből a leggyönyörűbb cáfolatok röpökdenek ki a világba. Az orvosi testület becsületére válik, hogy fiatal orvosokból álló orvosi korporációk állást foglalnak az eltussolási szisztéma ellen és inkább azt tartják, hogy a higiénikus állapotokat kell javítani.

A kolerának még nincs epidémikus jellege. Összesen hat haláleset fordult eddig elő és 11 ember áll orvosi megfigyelés alatt. A legveszedelmesebb dolog azonban abból áll, hogy a higiénikus állapotok oly alacsony színvonalon állanak, hogy a legrosszabbtól lehet tartani, speciálisan azért, mert az eltussolási mámor minden energikus akciót lehetlenné tesz.

A legújabb fázisa ennek a dolognak az, hogy a velencei városi hatóság egészségügyi apostolok kiküldését határozta el. Ezek utazó ügynökök, akiknek az volna a feladata, hogy az egészséget megcsinálják. Abban fáradoznak, hogy beutazzák a kontinens nagy városait és azokban újsághirtrekllel és egyéb propagandákkal a kolerahireket megcáfojják. — Ami még eddig nem sikerült, azt most a kolera létre hozta, hogy ugyanis a szállodások egyesültek. Velence szállodásai, akik eddig a legvehemensőbb konkurrenciát folytatták egymással, most egyesültek, hogy közös ellenségük a kolera ellen, közös harcot folytassanak.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 3.

Az árak 50 kilogramonként

buzamáj. . . . . ————

buza okt. . . . . 11'68—11'57.

rozs okt. . . . . 9'32—09'31.

zab május. . . . . ————

zab okt. . . . . 7.98—7'87.

Tengeri juli. 1911. 7'35—7'29.

Tengeri máj. 1912. 6'71—6'67.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 654.75

Magyar hitelrészvény 829'55.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Ó nem úgy cselekszik, mint a jóra való ember! — mondá a leányka zokogva.

— Hallgass leányom! mert minden szavad szívemet fessegeti! Nekünk nem szabad az ő tetteit itélgetni; mert mi szeretettel tartozunk neki!

— Hogy lehet őt szeretni?

— Minél több okot ad a panasza, leányom annál inkább kötelességünk, hogy őt szeressük. Minél kevésbé szeretik őt mások, annál inkább tartozunk mi feláldozni neki szívünket, életünket! Nem tudod-e, mit tanít a negyedik parancs: Tiszteld a te atyádat, hogy hosszú életed legyen a földön!

— Igenis, tudom, csak lehetséges volna.

— Lehetséges leányom, csak erős akarat kell hozzá, és te erős vagy, erősebb nála. — Mindenek előtt tedd föl magadban, hogy akármit hallasz róla, sohasem itéled rosszra tetteit. Inkább meghalsz, semhogy rossz véleménynek helyet adsz szivedben iránta. Igéred azt nekem leányom? — mondá az anya ünnepélyes rajongással.

— Igenis, édesanyám, igérem! — felelé a leány, mélyen meghatva a szokatlan rajongó szavaktól.

— Aztán igéred meg, hogy őt jobban-rozban el nem hagyod. Lásd leányom, én nem lehetek mindig körülötte és ha én elköltözöm innen és ha te is elhagyod őt, senkije sem lesz a világon. Istenem, Istenem! Csak egy kanál vizet sem adnak majd szegénynek! Azért ugy-e bár, nem fogod őt elhagyni soha? — eszedett kulsolt kezekkel az anya.

— Hát én mindig ug ymaradjak anyám? — kérde a leányka, arcát anyja keblére hajtva.

Folytatjuk.

Löfkovits Arthur és Társa

30 év óta fennálló órás ékszerész és ezüstnemű üzlete július 1-től kezdve

PIAC-UTCA 44.

Dr. Ujfalussy házban.

Nyílttér.

Pályázati hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Hitelszövetkezete“ pályázatot hirdet

könyvelői és pénztárosi

állásokra.

Ajánlatok fizetési igény megjelölésével **Dr. Hódy Béla jogtanácsoshoz** (Piac-utca 77.) intézendők.

Gyászjelentés.

A Máv. Altiszt kör mély fájdalommal jelenti hogy néhai

Szücs István

máv vizsgáló fakalauz, a körnek alapító tagja és öt éven át volt buzgó elnöke, folyó hó 2-án jobblétre szerderült.

Temetése 1911. év Julius hó 4-én, pélután 5 órakor fog megtartatni, melyre a kör tagjait ezuttal hívja meg

az Elnökség.

Hajhullás és korpa képződés ellen nincs jobb az

Amerikai Hajpetrolnál Ára 1-50 tillér KUBEK SÁNDOR

„Mégváltó“ gyógyszer-tárában. Debreczen, Tiszapalota

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TEGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszinben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa egyedüli készítőknél drougeria Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12 Török Sándor „Opera“ gyógyszer-tár Andrassy-ut.

Előpatak

gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, hó yag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbajoknál, közsvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.** A nagy hírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötése a megfelelő és itt feltálható kiegészítő gy gyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (nauheimi) fürdők, vízgyógyintézeti kezelés masszázás, svéd torna diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő-és utóidényben (május 15 től június 15 ig és augusztus 20 tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyveszköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital,** tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust hívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Dr. NEUMANN MIKSA

Gaisbergi gyógyintézete Gyógyintézet Wien, I.

Parschban Salzburg mellett. Fleischmarkt 7. 6 órai utazás Beestől. Egész éven át nyitva.

Kimerítő felvilágosítás s Gaisbergi intézetről is. Mindkét intézetben az összes vizgyógykurák található fel s Röntgen laboratóriummal, valamint a fizikai és modern gyógyveszközökkel ellátva.

A gaisbergi gyógyházban nap és légfürdők, uszodák, szabályozott hőmérsékletű vízzel, terapiái és dietikai kurák. Hízó és soványító kura stb. Elsőrangú ház dependence-val (100 szoba) 100 méter hosszú folyosók, játék és sport terekkel. Hangversenyek. Festői hegyvidék, 500 m. magas fekvéssel. Kirándulások a Gaisbergi vasuttal 1282 m. Modern kényelem. Villamos világítás stb. pompás parkok. Gyönyörű kilátás (Waltzmann, Untersberg Göll stb.) Villamos vasuti összekötetés Salzburggal (10 perc). Elsőrendű ellátás, mérsékelt árak.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

!! pemetefu cukorkánál !!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-féle-t** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-féle-t fogadjunk el!

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyék és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestő, járó- és támgepeket, mű- és támasztó fűzőket. egyenestartókat a ferdennőitek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. es. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestőlő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13—76.

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőt a **Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál** (Budapest, VII., Károly-körút 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is tizhető.

Alaptőke 7 millió korona.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb **styriai**

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista, rodel- és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai **nő loden-ról** gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

„M-i-t-t ?“ — Papa megengedte ! Hisz' valódi **JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta**hüvelyek fadobozban !

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi !

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BÉNYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Épületei vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

EGERBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Balogh őrnagynál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műórás Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

FEJESKAPOSZTA, kelkáposzta, fejes saláta, karalábé, cukorborsó, új burgonya, zöld bab, ugorkát nagyban és kicsinyben szállít Sperlinger Csongrádról.

Kitűtő fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

A Formal megszünteti a kéz és lábizzadást, ára 1 korona Kubek Sándor „Megváltó” gyógyszerárában Debrecen, Tiszapalota.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Ákáczzölőkarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszabor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Fizetéssel tanuló felvétetik Apródy József műóránál Piac-utca 12.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ő-fehér, zölde, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cim: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánsként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
ugyszinte **lakások pormentesítését**
is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.
Parkett-kefélést villany parkett-géppel
szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

**Kerti padokat,
Kerti fecskendőket,**

valamint

I-ső rendű Gépszijat

és csépléshez gépészeti cikkeket ajánl:

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

Debreczen, Piacz-utca 23.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénes hévízü** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Szabadalom bejelentve.

Új találmány!

Telefon 718.

Új találmány!

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy

Fagymentes vizöblítésű closet berendezését kizárólag csakis vállalatom útján szerezhetik be; mert erre vonatkozó **találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.**

Újrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closetteknél olcsóbb, jobb, tartósabb. A Háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árengedményben részesülnek. Rendelvényeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodámba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

intézni, ahol az újrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető tisztelettel:

Lehmann László.

Szabadalom bejelentve.

Jutagyr kartellen kívül!

„Juta és Kenderipar Részvénytársaság“
Budapest V. Báthory-utca 12. szám.

Ajánl kartellen alul azonnali vagy későbbi szállításra GABONA, LISZT, HEREMAG és minden egyéb

zsákokat

KÉVEKÖTŐT, juta és kender ZSÁKZSINEGET, CSOMAGOLÓ VÁSZ-
NAT stb. stb. a legkiválóbb minőség szavatolása mellett.

Megnyilt a Széchenyi Mulató

(Petőfi-tér, a vasuti állomással szemben)

12 szenzációs szám

a Fővárosi Orfeumok előkelőbb tagjai felléptével